

Súd: Okresný súd Trnava
Spisová značka: PN-23C/24/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5120202130
Dátum vydania rozhodnutia: 20. 06. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Peter Vrbjar
ECLI: ECLI:SK:OSTT:2023:5120202130.9

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Trnava, sudca JUDr. Peter Vrbjar, v spore žalobcu: Z. Š., G. XX.XX.XXXX, K. O.G. XXXX/XX, XXX XX O., právne zastúpený: GARANT PARTNER legal s. r. o., so sídlom Einsteinova 21, 851 01 Bratislava - Petržalka, IČO: 36 856 380, proti žalovaným: 1/ T.. M. Š., G. XX.XX.XXXX, K. E. XXXX/X, XXX XX Ž., 2/ K. Š., G. XX.XX.XXXX, K. E. XXXX/X, XXX XX Ž., právne zastúpených: JUDr. Kristína Jošthová, advokátka, so sídlom Nám. M. R. Štefánika 1/10, 010 01 Žilina, o určenie, že vec patrí do BSM, takto

rozhodol:

I. Súd žalobu z a m i e t a.

II. Súd p r i z n á v a žalovanej v 1. rade a žalovanej v 2. rade nárok na náhradu trov konania voči žalobcovi v rozsahu 100%. O výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozsudku.

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobou zo dňa 17.02.2020 doručenu Okresnému súdu Žilina 18.02.2020 sa žalobca domáhal určenia že byt č. XX na X podlaží a vo vchode č. X obytného domu š. č. XXXX na ulici E., spoluvlastnícky podiel 610/41380 na spoločných častiach a spoločných zariadeniach domu s. č. XXXX a spoluvlastnícky podiel 610/41380 k pozemku CKN XXXX 0 výmere 695 m2 zastavaná plocha a nádvorie, všetko zapísané na LV č. XXXX pre k. ú. J., obec J. patrí do bezpodielového spoluvlastníctva manželov nebohého N., ktorý zomrel dňa XX.X.XXXX, naposledy bytom O. a K., E..

2. Žalobu odôvodnil tým, že žalobca je synom N., ktorý zomrel dňa XX.X.XXXX, naposledy bytom O.. Emil Švec zomrel bez zanechania závetu alebo listiny o vydedení. Po nebohom N. bolo ako po poručiteľovi vedené dedičské konanie pred Okresným súdom v Piešťanoch pod sp. zn. 6D/218/2010 a notárkou poverenou úkonmi súdneho komisára vo veci prejednávania dedičstva Mgr. Petrou Králikovou pod sp. zn. Dnot 216/2016. N. bol ku dňu svojej smrti zosobášený s manželkou K., ktoré manželstvo bolo uzatvorené dňa 3.11.1982. Manželka nebohého N. uzatvorila s Mestom Žilina dňa 20.1.1999 zmluvu o prevode vlastníctva bytu č. XXXX/XX/XXX/XX na základe ktorej pod V 690/99 Okresného úradu v Žiline 1 katastrálny odbor odplatne nadobudla vlastníctvo k nehnuteľnostiam zapísaným na LV č. XXXX pre k. ú. J., obec J. byt č. XX na X podlaží nachádzajúci sa vo vchode č. X v obytnom dome š. č. XXXX na ulici E., spoluvlastnícky podiel 610/41380 na spoločných častiach a spoločných zariadeniach domu s. č. XXXX a spoluvlastnícky podiel 610/41380 k pozemku CKN XXXX 0 výmere 695 m2 zastavaná plocha a nádvorie zapísaný na LV č. XXXX pre k. ú. J., obec J. (ďalej všetky spoločne označené nehnuteľnosti ako „Byt“). V zmysle § 143 v bezpodielovom spoluvlastníctve manželov je všetko, čo môže byť predmetom vlastníctva a čo nadobudol niektorý z manželov za trvania manželstva. Z uvedeného dôvodu je vyššie uvedený Byt v bezpodielovom spoluvlastníctve manželov bez ohľadu na to že druhý manžel nie je označený ako zmluvná strana právneho úkonu. Žalovaná v rade 1 (dcéra poručiteľa N.) a

žalovaná v rade 2 (manželka poručiteľa Z.) uzatvorili dňa 12.3.2010, teda 15 dni po smrti poručiteľa N. kúpnu zmluvu na základe ktorej žalovaná v rade 2) previedla a žalovaná v rade 1) nadobudla vlastnícke právo k Bytu rozhodnutím o povolení vkladu dňa 31.3.2010. Kúpnu zmluvu zo dňa 12.3.2010 uzatvorenú medzi žalovanou v rade 1) a 2) považuje za neplatnú v zmysle § 39 zákona č. 40/1964 Zb. občianskeho zákonníka ktorý hovorí: „Neplatný je právny úkon, ktorý svojím obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo sa prieči dobrým mravom.“ Kúpna zmluva zo dňa 12.3.2010 bola uzatvorená v čase po smrti poručiteľa. Majetok, ktorý spadá do dedičstva po poručiteľovi a ku ktorému sa má po jeho smrti vysporiadať požíva zákonom zvýšenú ochranu z dôvodu aby bolo každému z dedičov zachované právo na spravodlivé vysporiadanie poručiteľovho majetku. Poukazujeme na ustanovenie § 175r zákona č. 99/1963 Zb. občiansky súdny poriadok platný v čase smrti poručiteľa Emila Šveca ktorý ukladal pri prevode majetku spadajúceho do dedičstva nasledovnú podmienku: „Dedičia môžu veci patriace do dedičstva počas dedičského konania predať alebo urobiť iné opatrenia presahujúce rámec obvyklého hospodárenia len s privolením súdu.“ Po smrti poručiteľa malo byť dedičstvo vysporiadané spôsobom ktorý ukladá zákon. Namiesto toho sa žalovaná v rade 1) a 2) ako dedičia dohodli že samé zoberú do rúk zákon a vysporiadajú sa s majetkom patriacim do dedičstva k svojmu prospechu „poza chrbát“ žalobcu a s cieľom ukrátiť žalobcu na jeho majetkových právach ako ďalšieho dediča. Zjavne k tomuto svojmu kroku využili skutočnosti že na príslušnom lista vlastníctva bol byt zapísaný iba na meno žalobkyne v rade 2) (v rozpore so skutočným stavom) a tvárili sa akoby byt patril do jej výlučného vlastníctva. Avšak v zmysle § 2 zákona č. 1/1993 Z. z. o zbierke zákonov platí, že „o všetkom, čo bolo v Zbierke zákonov uverejnené, platí domnienka, že dňom uverejnenia sa stalo známym každému, koho sa to týka; domnienka o znalosti vyhlásených všeobecne záväzných právnych predpisov je nevyvrátiteľná“. Žalovanej v rade 2 preto muselo byť zrejmé že v zmysle § 143 OZ Byt nadobudnutý počas manželstva jedným z manželov patrí do bezpodielového spoluvlastníctva manželov a po smrti jedného z manželov musí byť následne vysporiadaný spôsobom ktorý ukladá zákon, teda v dedičskom konaní. V tomto konaní žalovaných v rade 1) a 2) ako dedičov vidíme konanie ktorého účelom je obchádzať zákon a ukrátiť žalobcu o jeho práva.

3. Žalovaná 1) vo vyjadrení sa k žalobe uviedla, že žalobca sa podanou žalobou domáha určenia, že byt špecifikovaný v žalobnom petite patrí do bezpodielového spoluvlastníctva manželov (BSM) neb. N. a žalovanej 2) s tým, že podľa názoru žalobcu iba týmto určením je možné prelomiť zásadu materiálnej publicity katastra nehnuteľností, kde je vedený byt ako výlučné vlastníctvo žalovanej 1), a na základe takéhoto určenia iniciovať konanie o dodatočne objavenom majetku a v rámci neho BSM poručiteľa a žalovanej 2) zákonnou cestou vysporiadať a majetok predať. S poukazom na uvedené žalovaná 1) prvotne namieta nesprávne popísaný skutkový stav vo vzťahu prebiehajúceho dedičského konania, ktoré ešte nie je právoplatne skončené, a teda nie je dôvod iniciovať konanie o dodatočne objavenom majetku, tak ako konštatuje žalobca, a ktorými skutočnosťami odôvodňuje naliehavý právny záujem na požadovanom určení. Žalovaná ďalej uviedla, že podľa jej vedomosti rodičia neb. N. a žalovaná 2), či už pred uzavretím manželstva, alebo po jeho uzavretí, nikdy nezdieľali spoločnú domácnosť, neb. N. finančne neprispieval na chod domácnosti, nikdy nebol nájomcom predmetného bytu, nikdy spolu so žalovanou 2) trvalo nežil, neb. N. ako politický väzeň bol opakovane väznený a nikdy v Žiline nežil. Z dôvodu nemožnosti si nájdania práce na základe jeho kádrového posudku. Žalovaná 2) a neb. N. uzatvorili manželstvo iba formálne, bez zámeru žiť v spoločnej domácnosti. Výlučne z dôvodu rovnakého priezviska v záujme už narodených maloletých detí. I napriek vyššie citovaným zákonným ustanoveniam, s poukazom na existujúcu judikatúru podľa názoru žalovanej 1) spoločný nájom bytu manželmi podľa § 704 ods. 1 Občianskeho zákonníka nevznikne, ak manželia, ktorí nezaložili spoločnú domácnosť, preukázateľne vstúpili do manželstva s úmyslom trvalo žiť oddelene, alebo ak sa ich zámer trvalo žiť spolu nikdy nenaplnil v dôsledku toho, že - bez toho, aby spolu vôbec niekedy začali žiť - došlo v ich vzťahoch k trvalému alebo hlbokému rozvratu a manželstvo nikdy neplnilo svoju spoločenskú funkciu. Manželstvo neb. N. a žalovanej 2) nikdy neplnilo svoje základné funkcie, manželia spolu nežili, nepomáhali si. Spoločne sa o deti nestarali a nevytvárali spoločnú domácnosť, pričom tento zámer neexistoval už ani v čase uzatvorenia manželstva.

4. Žalovaná 2) vo vyjadrení sa k žalobe uviedla, že popiera právnu a skutkovú argumentáciu žalobcu prednesenú v rámci jeho žalobného návrhu a v plnom rozsahu sa stotožňuje s vyjadrením žalovanej 1), ktoré podrobne zachytáva i jej námietky voči podanej žalobe.

5. Súd na pojednávaní po tom, čo strany sporu podľa § 182 CSP oboznámil so spornými a nespornými skutočnosťami s predbežným právnym posúdením veci a s dôkazmi, ktoré budú vykonané vykonal

dokazovanie, prečítaním a oboznámením s listinnými dôkazmi: žaloba na č.l. 1-5, čiastočný výpis z listu vlastníctva č. XXXX, na č.l. 6, sobášny list na č.l. 8, uznesenie OR PZ Žilina zo dňa 05.01.2016, na č.l. 9-11 rub, zmluva č. 3111/07/059/98 zo dňa 20.01.1999, na č.l. 12 - 13 rub, kúpna zmluva zo dňa 12.03.2010, na č.l. 14-16 rub, vyjadrenie žalovaných zo dňa 07.06.2020, na č.l. 73-89, vyjadrenie žalovanej v 1. rade zo dňa 17.06.2020, na č.l. 91-98, Rozsudok okresného súdu Piešťany sp. zn. 14C/22/2016, na č.l. 99-105, Rozsudok okresného súdu Piešťany sp. zn. 10C/83/2010, na č.l. 106-111, fotografie správ, na č.l. 112-162, postúpenie veci zo dňa 01.07.2020, na č.l. 167, Uznesenie zo dňa 14.07.2020, na č.l. 170-171, žiadosť Mestského úradu v Žiline zo dňa 13.08.2020, na č.l. 180, Uznesenie zo dňa 19.08.2020, na č.l. 186 - 187, vyjadrenie žalovanej v 1. rade zo dňa 11.09.2020, na č.l. 192, žiadosť o súčinnosť - notársky úrad zo dňa 18.12.2020, na č.l. 193-194, žiadosť o odročenie pojednávania zo dňa 07.01.2021, na č.l. 205, žiadosť o odročenie pojednávania zo dňa 22.01.2021, na č.l. 212-213, žiadosť o odročenie pojednávania zo dňa 03.02.2021, na č.l. 215, vyjadrenie právneho zástupcu žalobcu zo dňa 09.02.2021, na č.l. 220- 220 rub, žiadosť o odročenie pojednávania zo dňa 15.03.2021, na č.l. 240-242, zápisnica zo dňa 24.03.2021, na č.l. 243-244, zaslanie stanoviska spoločnosti BYTTERM a. s. zo dňa 29.03.2021, na č.l. 250, ako aj ďalšími listinnými dôkazmi, ktoré sú súčasťou spisu.

6. Následne súd rozsudkom zo dňa 07. júna 2021 pod spisovou značkou 23C/24/2020-294 rozhodol tak, že súd žalobu zamietol a priznal žalovanej v 1. rade a žalovanej v 2. rade nárok na náhradu trov konania voči žalobcovi v rozsahu 100%. O výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozsudku.

7. Proti tomuto rozhodnutiu podal žalobca odvolanie, v ktorom uviedol, že sa domáha zrušenia napadnutého rozsudku a vrátenia veci súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, pretože jeho odôvodnenie je nedostatočné a zmätočné, čo spôsobuje nepreskúmateľnosť napadnutého rozsudku. V rozsudku chýbajú preskúmateľné úvahy súdu prvej inštancie týkajúce sa vykonaných dôkazov a vysvetľujúca dôvody zamietnutia žaloby na základe pravidiel formálnej logiky. Súd prvej inštancie nevysvetľuje, prečo je pre zistenie, či sporný byt patril do BSM, rozhodujúce zodpovedanie otázky, kedy sa žalovaná 2 stala jeho nájomcom. Ak táto otázka kľúčová, potom je neprijateľné a nepochopiteľné, aby súd prvej inštancie v bode 24 odôvodnenia napadnutého rozsudku tvrdil, že zistil, že žalovaná 2 sa stala jeho nájomcom „pred uzavretím manželstva“, a zároveň v bode 25 odôvodnenia uviedol, že „žalovaná sa stala nájomcom bytu za trvania manželstva“. Nezrozumiteľným je aj úvaha v bode 24 odôvodnenia, keď na jednej strane súd prvej inštancie tvrdí, že žalovaná v rade 2 sa stala nájomcom bytu pred uzatvorením manželstva, no vzápätí uvádza, že to, či spolu manželia trvale žili, nemá na vznik spoločného nájmu manželov žiadny vplyv. Ak prvoinštančný súd dospel k záveru, že žalovaná 2 sa stala nájomcom bytu pred uzatvorením manželstva, nie je zrejmé, aký význam má odkaz na § 704 ods. 1 OZ. Žalobca sa pýta, či odkazom na ustanovenie § 704 ods. 1 OZ súd prvej inštancie mienil konštatovať, že druhému z manželov (porúčiteľovi) vzniklo právo dňom uzatvorenia manželstva spoločného nájmu bytu v zmysle § 704 ods. 1 OZ. Nie je úlohou žalobcu domýšľať si, čo mal súd prvej inštancie na mysli odkazom na § 704 ods. 1 OZ. Ak v bode 25 odôvodnenia tvrdí, že žalovaná sa stala výlučným nájomcom bytu za trvania manželstva podľa § 703 ods. 3 OZ, odporuje si svojmu tvrdeniu v bode 24 odôvodnenia rozsudku. Ustanovenie § 703 OZ sa týka vzniku spoločného nájmu bytu manželmi, a nie vzniku výlučného práva nájmu. Súd prvej inštancie iba všeobecne odkazuje na zákonné ustanovenia, ale zrozumiteľne nevysvetľuje svoje logické úvahy a ich konkrétnu aplikáciu na posudzovanú vec, čo je neprijateľné. Žalobca nedokáže preskúmať, akým spôsobom súd prvej inštancie aplikoval ustanovenia § 143 OZ, § 145 ods. 1 a 2 OZ, § 40a OZ, § 39 OZ, ale ani § 703 ods. 1 a 3 a § 704 ods. 1 OZ. Nepochopiteľné je tiež tvrdenie uvedené v bode 26 odôvodnenia o tom, že sporný byt údajne nebol v BSM, ak súd zároveň odkazuje v bodoch 14 až 16 odôvodnenia rozsudku na ustanovenia, o ktoré opiera svoje rozhodnutie, konkrétne na § 145 OZ a § 40a OZ, ktoré sa výslovne týkajú nakladania s vecou spadajúcou do BSM. Súd prvej inštancie vôbec nevysvetlil, prečo byt nadobudnutý za trvania manželstva jedným z manželov na základe kúpnej zmluvy nepovažuje za predmet BSM napriek tomu, že tu je § 143 OZ, na ktorý aj sám súd odkazuje, vrátane § 145 a § 40 OZ.

8. Na základe podaného odvolania Krajský súd v Trnave uznesením zo dňa 25.10.2022 pod sp. zn. 25Co/44/2021 predmetný rozsudok zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. V odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol, že ak by sa aj mal odvolací súd stotožniť s názorom prvoinštančného súdu, že otázka vzniku práva nájmu žalovanej 2 by mala byť vo veci rozhodujúca - o čom ale súd prvej inštancie doposiaľ odvolací súd pre nedostatočné odôvodnenie

napadnutého rozhodnutia nepresvedčil - potom sú zmätočné jeho závery obsiahnuté v bodoch 24 a 25 odôvodnenia napadnutého rozsudku. Kým totiž prvoinštančný súd najprv konštatuje, že žalovaná 2 sa stala nájomcom pred uzavretím manželstva (bod 24), vzápätí dospieva k opačnému záveru, že nájomcom sa stala za trvania manželstva (bod 25). Takáto protirečivosť odôvodnenia v otázke, ktorú považoval súd za rozhodujúcu, potom vylučuje, aby sa akékoľvek závery závisiace od jej zodpovedania považovali za prijaté v súlade s pravidlami formálnej logiky. Odvolací súd dospel k záveru, že súd prvej inštancie si povinnosti, ktoré mu ukladá § 220 ods. 2 CSP riadne nesplnil. Tým znemožnil žalobcovi, aby uskutočňoval jemu patriace procesné práva (právo účinne sa proti rozsudku brániť vecnou argumentáciou v odvolaní). Takéto pochybenie súdu dosahuje už v zmysle citovanej judikatúry takú intenzitu, že ním zároveň dochádza k porušeniu práva žalobcu na spravodlivý proces súdnych rozhodnutí. Predovšetkým súd prvej inštancie preskúmateľným spôsobom zhodnotí všetky vykonané dôkazy v ich jednotlivosti, ale aj vo vzájomnej súvislosti (§ 191 CSP), a v spojení s nespornými skutkovými tvrdeniami strán (§ 151 ods. 1 CSP), o ktorých nemá dôvodné pochybnosti (§ 186 ods. 2 CSP), ustáli rozhodný skutkový stav. Takto zistený skutkový stav následne podrobí novému právnomu posúdeniu podľa § 143 OZ a znova vo veci rozhodne. Svoje závery v novom rozsudku odôvodní spôsobom súladným s § 220 ods. 2 CSP, teda zrozumiteľne vysvetlí, prečo by sa vec, ktorú manžel nadobudol počas trvania manželstva kúpou, nemala spravovať ustanovením § 143 OZ a nemala by patriť do BSM. V tejto súvislosti sa vysporiada aj s ustálenou súdnou praxou (R 4/2001). Ak dospeje k záveru, že § 143 OZ sa na daný prípad nepoužije, ozrejní, aké iné pravidlo treba v prejednávanej veci použiť a ako ho vyložil a uplatnil pri vyhodnocovaní, či sporný byt patrí do BSM. Zároveň rozhodne aj o trovách prvoinštančného aj odvolacieho konania (§ 396 ods. 3 CSP).

9. Po vrátení veci okresný súd vo veci opätovne nariadil pojednávanie, na ktorom opätovne vykonal dokazovanie všetkými navrhnutými dôkazmi, a to prečítaním a oboznámením s listinnými dôkazmi: žaloba na č.l. 1-5, čiastočný výpis z listu vlastníctva č. XXXX, na č.l. 6, sobášny list na č.l. 8, uznesenie OR PZ Žilina zo dňa 05.01.2016, na č.l. 9-11 rub, zmluva č. 3111/07/059/98 zo dňa 20.01.1999, na č.l. 12 - 13 rub, kúpna zmluva zo dňa 12.03.2010, na č.l. 14-16 rub, vyjadrenie žalovaných zo dňa 07.06.2020, na č.l. 73-89, vyjadrenie žalovanej v 1. rade zo dňa 17.06.2020, na č.l. 91-98, Rozsudok okresného súdu Piešťany sp. zn. 14C/22/2016, na č.l. 99-105, Rozsudok okresného súdu Piešťany sp. zn. 10C/83/2010, na č.l. 106-111, fotografie správ, na č.l. 112-162, postúpenie veci zo dňa 01.07.2020, na č.l. 167, Uznesenie zo dňa 14.07.2020, na č.l. 170-171, žiadosť Mestského úradu v Žiline zo dňa 13.08.2020, na č.l. 180, Uznesenie zo dňa 19.08.2020, na č.l. 186 - 187, vyjadrenie žalovanej v 1. rade zo dňa 11.09.2020, na č.l. 192, žiadosť o súčinnosť - notársky úrad zo dňa 18.12.2020, na č.l. 193-194, žiadosť o odročenie pojednávania zo dňa 07.01.2021, na č.l. 205, žiadosť o odročenie pojednávania zo dňa 22.01.2021, na č.l. 212-213, žiadosť o odročenie pojednávania zo dňa 03.02.2021, na č.l. 215, vyjadrenie právneho zástupcu žalobcu zo dňa 09.02.2021, na č.l. 220- 220 rub, žiadosť o odročenie pojednávania zo dňa 15.03.2021, na č.l. 240-242, zápisnica zo dňa 24.03.2021, na č.l. 243-244, zaslanie stanoviska spoločnosti BYTTERM a.s. zo dňa 29.03.2021, na č.l. 250, rozhodnutie Uznesenie Krajského súdu v Trnave sp. zn. 25Co/44/2021 zo dňa 25.10.2022, na č.l. 357, ako aj ďalšími listinnými dôkazmi, ktoré sú súčasťou spisu. Na základe takto vykonaného dokazovania súd zistil nasledovný skutkový stav:

10. Zo sobášneho listu zo dňa 15.12.2014 súd zistil, že N. uzavreli manželstvo dňa X.XX.XXXX, pričom u oboch išlo o prvé manželstvo. Zároveň sa dohodli na spoločnom priezvisku a priezvisku ich detí Z..

11. Zo zmluvy č. 3111/07/059/98 o prevode vlastníctva bytu z roku 1999 súd zistil, že mesto Žilina ako predávajúci predal K. ako kupujúcej podľa zákona č. 182/1993 Z. z., zákona č. 158/1998 Z. z. a nariadenia mesta Žilina o správe, údržbe, vlastníctve a užívaní a o odpredaji obecných bytov, nebytových priestorov v bytovom dome a vytváraní bytových spoločenstiev 2-izbový byt č. XX na X. poschodí vo vchode č. X na E. vrátane jeho príslušenstva. Spolu s bytom predávajúci predal kupujúcej aj príslušný spoluvlastnícky podiel na spoločných častiach a spoločných zariadeniach domu na príslušenstve domu a spoluvlastnícky podiel k pozemku s parc. č. XXXX o výmere 695 m², vo veľkosti podielu 610/41380-in, ktoré boli zapísané na LV č. XXXX pre kat. úz. J.. Z čl. VIII. Zmluvy vyplýva, že kupujúca uhradila predávajúcemu kúpnu cenu vo výške 17.640,- Sk (585,54 Eur) prostredníctvom dvoch kusov dlhopisov v tejto hodnote pri podpise zmluvy na majetkový účet predávajúceho vedený v Stredisku cenných papierov SR. Zostatok kúpnej ceny vo výške 684,- Sk (22,70 Eur) sa kupujúca zaviazala uhradiť predávajúcemu v deň podpísania zmluvy. Kupujúca sa zároveň zaviazala, že do 10 rokov od uzavretia tejto zmluvy kúpený byt neprevedie na inú osobu ako na manžela, deti, vnukov alebo rodičov. Ak kupujúca poruší záväzok nepreviesť byt po dobu 10 rokov na inú osobu, s výnimkou osôb v zmluve uvedených, je

povinná uhradiť predávajúcemu a) 30 % zľavu podľa § 18, ods. 1 zákona č. 182/1993 Z. z. v znení zákona č. 151/1995 Z. z. (§ 18b. ods. 4) a zákona č. 158/1998 Z. z., t. j. sumu 6.600,- Sk (219,08 Eur), a b) zľavu podľa nariadenia mesta Žilina vo výške 2.200,- Sk (73,03 Eur). Obe zľavy v celkovej výške 8.800,- Sk (292,11 Eur) sa zaviazala uhradiť ku dňu uzavretia zmluvy o prevode vlastníctva bytu s inou osobou. Deň uzavretia zmluvy nie je možné zo zmluvy zistiť, je však nepochybné, že táto zmluva bola právnym titulom pre vklad vlastníckeho práva K. do KN, ktorý bol povolený Okresným úradom v Žiline, katastrálnym odborom dňa 17.2.1999, resp. 17.7.1999 (pozn. číslo mesiaca v dátume na fotokópii zmluvy je nečitateľný) pod č. V 690/99.

12. Z úmrtného listu zo dňa 23.2.2010 súd zistil, že N. v Piešťanoch, zomrel dňa XX.X.XXXX v Piešťanoch. Jeho trvalý pobyt v čase úmrtia bol na O.

13. Z kúpnej zmluvy uzavretej dňa 12.3.2010 medzi žalovanou 2/ ako predávajúcou, a žalovanou 1/ ako kupujúcou súd zistil, že predávajúca sa zaviazala previesť na žalovanú vlastnícke právo k bytu č. XX na X. poschodí vo vchode č. X v obytnom dome súp. č. XXXX podiele 1/1 a spoluvlastnícky podiel na spoločných častiach a spoločných zariadeniach domu a spoluvlastnícky podiel k pozemku s parc. č. XXXX o výmere 695 m², vo veľkosti podielu 610/41380-in. Žalovaná 1/ sa zaviazala zaplatiť za prevod predmetu kúpy do jej vlastníctva kúpnu cenu vo výške 1.000,- Eur, ktorú uhradila predávajúcej v hotovosti pri podpise tejto zmluvy.

14. Z rozhodnutia Správy katastra Žilina č. V 1997/10 zo dňa 31.3.2010 súd zistil, že správa katastra povolila vklad vlastníckeho práva k nehnuteľnosti v kat. úz. J. ako byt č. XX na X. poschodí vo vchode č. X v dome súp. č. XXXX a spoluvlastníckeho podielu na spoločných častiach a spoločných zariadeniach domu na príslušenstve domu a spoluvlastníckeho podielu k pozemku s parc. č. XXXX o výmere 695 m², vo veľkosti podielu 610/41380-in v prospech žalovanej na základe kúpnej zmluvy uzavretej medzi K., ako predávajúcou, a žalovanou ako kupujúcou. Vklad vlastníckeho práva bol povolený dňa 31.3.2010, a týmto dňom nadobudlo rozhodnutie právoplatnosť. Právne účinky vkladu nastali dňa 31.3.2010.

15. Rozsudkom č. k. 10C/83/2010-226 zo dňa 14.1.2015 Okresný súd Piešťany 1.) určil, že kúpna zmluva uzavretá medzi Z., ako predávajúcim a B. ako kupujúcim, ktorej predmetom boli nehnuteľnosti nachádzajúce sa v kat. úz. O. zapísané na LV č. XXXX, a to rodinný dom so súp. č. XXXX postavený na pozemku s parc. číslom XXXX, parcela registra C číslo XXXX - zastavané plochy a nádvoria o výmere 137 m², parcela registra C číslo XXXX - o výmere 262 m², ktorej vklad bol povolený rozhodnutím Správy katastra Piešťany pod č. V 1689/10, je neplatná; 2.) určil, že do dedičstva po neb. N. zomrelom dňa XX.XX.XXXX patria nehnuteľnosti nachádzajúce sa v kat. úz. O., zapísané na LV č. XXXX, a to rodinný dom so súp. č. XXXX postavený na pozemku s parc. číslom XXXX, parcela reg. C číslo XXXX - zastavané plochy a nádvoria o výmere 137 m², parcela reg. C číslo XXXX o výmere 262 m², a 3.) rozhodol o trovách konania ďalšími tromi výrokmi. Rozsudok súd vecne odôvodnil tým, že poručiteľ N., ktorý zomrel XX.X.XXXX, kúpnu zmluvou zo dňa 9.11.2009 predal svojmu synovi Z. i predmetné nehnuteľnosti, a ten ich ďalej predal B.. V konaní bolo preukázané, že poručiteľ trpel duševnou poruchou trvalého charakteru - multiinfarktovou demenciou a duševnou poruchou prechodného charakteru - akútnou zmätenosťou, a dňa 9.11.2019 nebol duševne spôsobilý uzavrieť predmetnú kúpnu zmluvu, pretože v danom čase bol zvýšene sugestibilný, ľahko podliehal vplyvu okolia a nedokázal posúdiť následku svojho konania, a preto je kúpna zmluva uzavretá medzi poručiteľom a jeho synom Z. absolútne neplatná podľa § 38 ods. 2 Občianskeho zákonníka, v dôsledku čoho nemohol platne previesť vlastníckeho právo na syna Z.. Keďže Z. nebol vlastníkom predmetných nehnuteľností, nemohol potom ani previesť vlastnícke právo k predmetným nehnuteľnostiam, ktoré sám nemal, na B.. Preto je neplatná aj kúpna zmluva medzi Z., a teda predmetné nehnuteľnosti v čase smrti naďalej vlastnil poručiteľ, a z toho dôvodu patria do dedičstva po ňom. Rozsudok nadobudol právoplatnosť dňa 20.5.2014.

16. Podľa § 143 OZ, v bezpodielovom spoluvlastníctve manželov je všetko, čo môže byť predmetom vlastníctva a čo nadobudol niektorý z manželov za trvania manželstva, s výnimkou vecí získaných dedičstvom alebo darom, ako aj vecí, ktoré podľa svojej povahy slúžia osobnej potrebe alebo výkonu povolania len jedného z manželov, a vecí vydaných v rámci predpisov o reštitúcii majetku jednému z manželov, ktorý mal vydanú vec vo vlastníctve pred uzavretím manželstva alebo ktorému bola vec vydaná ako právnenému nástupcovi pôvodného vlastníka.

17. Podľa § 145 ods. 1, 2 OZ, bežné veci týkajúce sa spoločných vecí môže vybavovať každý z manželov. V ostatných veciach je potrebný súhlas oboch manželov; inak je právny úkon neplatný. Z právnych úkonov týkajúcich sa spoločných vecí sú oprávnení a povinní obaja manželia spoločne a nerozdielne.

18. Podľa § 40a OZ, ak ide o dôvod neplatnosti právneho úkonu podľa ustanovení § 49a, 140, § 145 ods. 1, § 479, § 589 a § 701 ods. 1, považuje sa právny úkon za platný, pokiaľ sa ten, kto je takým úkonom dotknutý, neplatnosti právneho úkonu nedovolá. Neplatnosti sa nemôže dovolávať ten, kto ju sám spôsobil. To isté platí, ak právny úkon nebol urobený vo forme, ktorú vyžaduje dohoda účastníkov (§ 40). Ak je právny úkon v rozpore so všeobecne záväzným právnym predpisom o cenách, je neplatný iba v rozsahu, v ktorom odporuje tomuto predpisu, ak sa ten, kto je takým úkonom dotknutý, neplatnosti dovolá.

19. Podľa § 39 OZ, neplatný je právny úkon, ktorý svojím obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo sa prieči dobrým mravom.

20. Podľa § 703 ods. 1, ods. 3 OZ, ak sa za trvania manželstva manželia alebo jeden z nich stanú nájomcami bytu, vznikne spoločný nájom bytu manželmi.

21. Podľa § 703 ods. 3 OZ, ustanovenia odsekov 1 a 2 neplatia, ak manželia spolu trvale nežijú.

22. Podľa § 704 ods. 1 OZ, ak sa niektorý z manželov stal nájomcom bytu pred uzavretím manželstva, vznikne obom manželom spoločný nájom bytu uzavretím manželstva.

23. Podľa § 29a ods. 1 zákona č. 182/1993 Z. z. o vlastníctve bytov a nebytových priestorov, v znení neskorších predpisov, v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy o prevode vlastníctva bytu medzi mestom Žilina a Brigitou Švecovou, rod. Poljakovou, obec je povinná s nájomcom bytu uzavrieť zmluvu o prevode vlastníctva bytu do dvoch rokov odo dňa, keď nájomca požiada o prevod vlastníctva bytu podľa tohto zákona v dome, v ktorom požiada o prevod vlastníctva najmenej 50% nájomcov bytov. Túto povinnosť nemá obec pri domoch, v ktorých boli byty vyňaté z prevodu vlastníctva podľa § 31.

24. Spoločný nájom bytu manželmi vzniká zo zákona medzi manželmi podľa § 703 ods. 1, § 704 OZ. Skutočnosť, že manželia spolu trvale nežijú, má za následok, že spoločný nájom nevznikne iba vtedy, ak by spoločný nájom vznikol podľa § 703 OZ, t.j. ak sa nájomcom bytu stane jeden alebo obaja manželia za trvania manželstva.

25. Podľa § 704 ods. 1 OZ totiž ex lege dochádza k vzniku spoločného nájmu bytu manželmi okamihom uzavretia manželstva, ak sa nájomcom bytu stal niektorý z manželov ešte pred uzavretím manželstva. Ust. § 704 ods. 1 OZ je kogentným ustanovením, od ktorého sa nedá odchyliť zmluvným dojednaním účastníkov nájomného vzťahu.

26. Žalovaná K. za trvania manželstva v roku 1999 kúpila od mesta Žilina do svojho výlučného vlastníctva 2-izbový byt č. XX vo vchode č. X na E., vrátane jeho príslušenstva, ako aj podiel priestoru na spoločných častiach a spoločných zariadeniach domu a spoluvlastnícky podiel k pozemku s parc. č. XXXX o výmere 695 m², vo veľkosti podielu 610/41380-in, ktoré nehnuteľnosti boli zapísané na LV č. XXXX pre kat. úz. J.. Z čl. VIII. kúpnej zmluvy uzavretej medzi žalovanou K. a mestom Žilina možno vyvodiť záver, že išlo o predaj bytu vo vlastníctve mesta Žilina žalovanej za trvania manželstva podľa § 29a zákona č. 182/1993 Z. z. v príslušnom znení, a teda že vlastníctvo na základe takejto zmluvy nadobúda nájomca, príp. spoloční nájomcovia.

27. Spoločný nájom bytu manželmi vzniká zo zákona medzi manželmi podľa § 703 ods. 1, § 704 OZ. Skutočnosť, že manželia spolu trvale nežijú, má za následok, že spoločný nájom nevznikne iba vtedy, ak by spoločný nájom vznikol podľa § 703 OZ, t.j. ak sa nájomcom bytu stane jeden alebo obaja manželia za trvania manželstva. Podľa § 704 ods. 1 OZ totiž ex lege dochádza k vzniku spoločného nájmu bytu manželmi okamihom uzavretia manželstva, ak sa nájomcom bytu stal niektorý z manželov ešte pred uzavretím manželstva. Ust. § 704 ods. 1 OZ je kogentným ustanovením, od ktorého sa nedá odchyliť zmluvným dojednaním účastníkov nájomného vzťahu. Pre zistenie, či predmetný byt patril alebo nepatril do bezpodielového spoluvlastníctva manželov, bolo rozhodujúce, kedy sa žalovaná stala nájomkyňou bytu vo vlastníctve mesta Žilina, ktorý za trvania manželstva s otcom žalobcu odkúpila

od mesta do výlučného vlastníctva, t. j. či bola nájomkyňou bytu pred uzavretím manželstva alebo až počas trvania manželstva. V danom prípade, mal súd za jednoznačne preukázané, že sa žalovaná 2. stala nájomkyňou pred uzavretím manželstva, a to dňa 01.08.1981 t.j. pred uzavretím manželstva dňa 03.11.1982. Skutočnosť, či spolu manželia trvale žili alebo nežili, nemá na vznik spoločného nájmu manželov v danom prípade žiadny vplyv (§ 704 ods. 1 OZ).

28. Zároveň zo zmluvy č. 3111/07/059/98 o prevode vlastníctva bytu z roku 1999 bolo preukázané že mesto Žilina ako predávajúci predal K. Pokiaľ by bolo preukázané, že manželka poručiťela sa stala výlučnou nájomkyňou bytu za trvania manželstva podľa § 703 ods. 3 OZ vlastnícky patriacemu mestu Žilina. Súd v konaní pod sp. zn. 14C/22/2016 vo svojom rozhodnutí uviedol, že kúpna zmluva, ktorú uzavrela žalovaná 2. za trvania manželstva otcom žalobcu, s mestom Žilina, je platná, pretože jej manžel nemohol byť účastníkom tejto zmluvy, ak nebol spoločným nájomcom tohto bytu.

29. Na základe vyššie uvedeného plne rešpektujúc rozhodnutie Krajského súdu v Trnave sp. zn. 25Co/44/2021 zo dňa 25.10.2022 a vysporiadajúc sa s vytýkanými nedostatkami súd vo veci opätovne rozhodol a žalobu ako nedôvodnú zamietol nakoľko vykonaným dokazovaním mal za preukázané, že predmetný byt v Žiline nepatrí do BSM žalovanej 2/ a otca žalobcu. Nakoľko otec žalobcu nebol spoločným nájomcom predmetného bytu a rovnako tak sa nemohol stať účastníkom (zmluvnou stranou) zmluvy, ktorej predmetom je prevod vlastníckeho práva k predmetnému bytu.

30. Podľa § 262 ods. 1 CSP, o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

31. Podľa § 255 ods. 1 CSP, súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

32. Nakoľko v tomto spore boli vo veci plne úspešné žalované 1/ a 2/, a neboli zistené žiadne dôvody hodné osobitného zreteľa pre výnimočné nepriznanie náhrady trov konania podľa § 257 CSP, súd podľa § 255 ods. 1 CSP priznal žalovaným 1/ a 2/ nárok na náhradu trov konania proti žalobcovi v plnom rozsahu, o výške ktorej rozhodne súd po právoplatnosti tohto rozsudku samostatným uznesením, ktorý postup je v súlade s § 262 ods. 2 CSP.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie na Okresnom súde Trnava do 15 dní od doručenia rozhodnutia, v dvoch písomných vyhotoveniach.

Odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 359 CSP).

Ak zákon na podanie nevyžaduje osobitné náležitosti, v podaní sa uvedie, a) ktorému súdu je určené, b) kto ho robí, c) ktorej veci sa týka, d) čo sa ním sleduje a e) podpis. Ak ide o podanie urobené v prebiehajúcom konaní, náležitosťou podania je aj uvedenie spisovej značky tohto konania (§ 127 CSP). V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 127 CSP) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh; § 363 CSP).

Odvolanie len proti odôvodneniu rozhodnutia nie je prípustné (§ 358 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania (§ 364 CSP).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 365 ods. 1 CSP).

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej (§ 365 ods. 2 CSP).

Prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

a) sa týkajú procesných podmienok,

b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,

c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo

d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie (§ 366 CSP).

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania (§ 365 ods. 3 CSP).

U p o z o r n e n i e : ak nebude súdu doručený potrebný počet rovnopisov s prílohami, jeho kópie súd vyhotoví na náklady odvolateľa. Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona (č. 233/1995 Z.z. - Exekučného poriadku).